

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну редакції платиться 10 центів.

Tea. "Свобода": Montgomery 5-0498. Tea. У. Н. Сокоз: Montgomery 5-1836
3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЩЕ ОДИН ТОРГ УКРАЇНОМ?

В німецькій газеті "Дер Шарве Зендер", що виходить у Майні, появилось звітлення про розмову німецького міністра закордонних справ Геринга з французьким послом у Німеччині Франсуа Пуансе. Донесення цікаве тим, що відноситься до України.

Як каже "Дер Шарве Зендер", Геринг зробив в імені Німеччини пропозицію Франції, щоби вона заявила за віддання польського коридора назад Німеччині. Польща за те мала би дістати відшкодування в цей спосіб, що вона мала би окупувати всю ту Україну, що належить тепер під Москву.

Стількі донесення газети "Дер Шарве Зендер".

Перше питання, яке кидається при читанні донесення, це питання: чи правдиве це донесення? Відомо, незбітливих доказів на те, що така пропозиція Німеччини зробила, нема, бо пропозиція має всі признаки такої міжнародної інтриги, яку звичайно держаться в тайні, бо коли б її проголосили світові, то всі чинники, зацікавлені в поваленні плану, зараз чули би свої сили для його повалення.

Не маючи безпосередніх документальних доказів, треба дивитися на скільки можна припустити, що така пропозиція роблено. Що Німеччина хоче дістати назад польський коридор, загально відомо. Що вона знає, що це її не обійдеться без поважних жертв, теж відомо. Знає же старий уряд, знає же її теперішня диктатура "нацист". Тільки, що "нацист" є багато сильніше зацікавлений в добутті коридора, бо вони обіцяли його Німцям добути, коли Німці віддадут їм державну владу. Знають теж Німці, що війною Німеччині добути коридора важко, бо Німеччина розоружена, а її вороги зоружені від стіп до голови. Отже нічого не лишається, як тільки добути коридор дипломатією, обіцянками, винами інтересів і тим подібним.

Правда, Німеччина могла би знати, що захопленням України Польща подавиться, як шупак, що ковтає свого брата, але її за це Німці голова не болить. Могли би вони здержатися від такої інтриги хіба зглядами на Українців, яки такі в Німеччині було багато. У таких живих зглядах у ріжні плани погодження Франції з Німеччиною коштує "сходу", відомо з давня. Демократи на такі плани згодитися не було легко з огляду на відому опозицію Українців до такого торгівництва українською територією, але в найновішій уряді Німеччини згляди для волі народів нема багато.

З тих причин, хоча доказав на те, що така пропозиція зроблено нема, вістку не можна вважати за неможливу. Українцям треба дивитися добре, як того рода торг відібється на їх шкірі.

ПОДІЛ РОСІЇ

Російські патріоти закликають своїх компатріотів боротися проти визвольних змагань пановельних народів.

(4)

Що дала українській культурі Росія? В книжках часто Україна була одною з найкультурніших держав Європи. Про це тепер нема інших сумнівів. Татарський погром київської держави привів до тимчасового занепаду української культури, але вона кожного часу, при найменшій нагоді, відраджувалася. Не зважаючи на несприятливі обставини й чужоземний гнет, Україна, вже в козацьких часах, знову вибилася в перші лави культурних європейських народів. Осє у же в 1653 році син антиохійського патріарха Макарія, Павло Алесійський, який відвідав Алесійський, який відвідав був Україну, пише про неї так:

"Люди вчені, кохаються в науках та законах, гарні знавці реторики, логіки та всякої філософії. У них там розглядають ріжні поважні питання, що потребують дослідів... Починаючи з Рашикова, по всім козацькій землі — пише він — дивний та гарний факт спостерігати ми: всі вони, за малим винятком, грамотні; навіть більшість їх жінок та дочок уміють читати й знають порядок служб церковних та церковні співи; священники навчають сироти і не дають їм тиїтяться неучками по вулицях... А дітей у них більш ніж траври й усі діти вміють читати, навіть сироти... А в Київі є сила дуже гарних козацьких малюків, великих знавців своєї діла, що кивають усім тихим та розумним вигадок, що би зняти правдиві портрети з людського обличчя".

Тому й не диво, що коли в Київі повстала українська Московська Академія, то вона скоро стала першою з найвищою школою в Європі, до якої на науку потягнулися й чужинці. Навіть московський цар Петро Перший послав Москаря на науку до цієї академії й писав до патріарха в 1698 році: "Наставляють на нас священників, які грамоти мало вміють, а тому для науки треба хоч 10 хлопців і ввєлати в Київ у школи". Між іншими в Київ вчився й зна-

менитий російський учений Ломоносов. А про Москву дослідник її культури, проф. Пінні, пише, що там були: "церковний фанатизм, ворожество до науки, умперий застій, моральне задоволення й жорстокість". А в іншому місці він так характеризує Московщину: "Захоплення завданням створення держави, Москва все більше змичкалася в своєму виключному світогляді. Москва разом з тим подала все більше в ту релігійну нетерпимість, котра мусіла замкнути її китайським муром від ріжних чужоземців та іновірців, породжувала в неї крайню національну зарозумілість і вперті перерогоджувала дорогу до просвіти".

Тому й не диво, що коли в Київі повстала українська Московська Академія, то вона скоро стала першою з найвищою школою в Європі, до якої на науку потягнулися й чужинці. Навіть московський цар Петро Перший послав Москаря на науку до цієї академії й писав до патріарха в 1698 році: "Наставляють на нас священників, які грамоти мало вміють, а тому для науки треба хоч 10 хлопців і ввєлати в Київ у школи". Між іншими в Київ вчився й зна-

менитий російський учений Ломоносов. А про Москву дослідник її культури, проф. Пінні, пише, що там були: "церковний фанатизм, ворожество до науки, умперий застій, моральне задоволення й жорстокість". А в іншому місці він так характеризує Московщину: "Захоплення завданням створення держави, Москва все більше змичкалася в своєму виключному світогляді. Москва разом з тим подала все більше в ту релігійну нетерпимість, котра мусіла замкнути її китайським муром від ріжних чужоземців та іновірців, породжувала в неї крайню національну зарозумілість і вперті перерогоджувала дорогу до просвіти".

Тому й не диво, що коли в Київі повстала українська Московська Академія, то вона скоро стала першою з найвищою школою в Європі, до якої на науку потягнулися й чужинці. Навіть московський цар Петро Перший послав Москаря на науку до цієї академії й писав до патріарха в 1698 році: "Наставляють на нас священників, які грамоти мало вміють, а тому для науки треба хоч 10 хлопців і ввєлати в Київ у школи". Між іншими в Київ вчився й зна-

менитий російський учений Ломоносов. А про Москву дослідник її культури, проф. Пінні, пише, що там були: "церковний фанатизм, ворожество до науки, умперий застій, моральне задоволення й жорстокість". А в іншому місці він так характеризує Московщину: "Захоплення завданням створення держави, Москва все більше змичкалася в своєму виключному світогляді. Москва разом з тим подала все більше в ту релігійну нетерпимість, котра мусіла замкнути її китайським муром від ріжних чужоземців та іновірців, породжувала в неї крайню національну зарозумілість і вперті перерогоджувала дорогу до просвіти".

ними, середніми й навіть вищими школами. Почали організуватися десятки кожного дня "Просвіти", Українські Кабоби, "Українські Хати"; видавали газети й журнали; а книжково-видавничий відріз досягав казкових розмірів, коли порівняти з тим, що було перед революцією. Український кооперативний рух за один рік виріс до таких розмірів, що його вже порівнювали з найстарішою й найліпше розвиненою англійською

кооперацією. Українські села, міста й міста відразу виступили рясною сіткою ріжних кооператив, які багату увагу присвячували також культурній праці серед населення, даючи йому велику матеріальну та ідейну підтримку.

Та нова наваля, тепер уже червоної "Москви", перервала цей процес культурної й економічної розбудови України, бо вона знову обернулася в колонію Москви.

(Конець буде).

ЧОГО ОЧІКУЮТЬ УКРАЇНЦІ ВІД СВІТОВОЇ ВИСТАВИ В ШІКАГО?

Коли судити по дописах в глян зається, що в Америці американсько-український прего-товару досить і нема на-с-ти, то мається врахування, що дії на експорт тих продуктів, американські Українці не зда-Т-та в торговельному світі так, щоби собі докладно справи з шох хоч Америка масло вино-го, які користі принесне намі-ти до й довозити. Українське дошлюбне урядування Україн-масло зі знаком "М. С." знай-ської Вистави в Шікаго. Теса-що право горожанства на ви-мається зауважити і в при-багиванні ринку в Англії й А-ватний розмови з нашими люд-стрі і виперод зяйдтам мас-лю. Навіть най інтелегентні-Віденні ише масло "галич-ських не раз: На що видавати та-ким смаровилим", а тепер пи-ку суму гроша? Що влостиво та-ку за ним. Має старий край ми можемо показати на тій же й бриндзю, за яку досі А-Виставі? Чим можемо заімпор-мерика не знає. Чеський моль-нувати Американцям? Яка ко-чарський фавіхець, проф. Ля-ристь з цього для нашого на-са, досі твердить: "Україн-роду? Чи лише крихітка цієї ма-сві не тому, що мають расо-пропаганди? Такі і т. п. пита-с-ти й віви, але прегарні карпат-люди, з котрими доводити-ські полонини з питоюмо ім-ся мені стрічатися. У пресі пи-пашою". Отже секрет доброї шувт допускувачу про вагу Ви-ської гриби бриндзі полягає в на-Згадують теж про наше ми-дається примітити і до наших-грібів. Минувшого року писав би ціла Вистава полягала лише на експонаті народнього ми-стества і народнього культу-ла А господарського боку? Не маємо чого своєрідного, чим би могли похвалитися, на що знайшли би збут в Аме-риці, кажуть деякі.

Тимчасом західно-україн-ська вітка нашого народу очі-кує від Світової Вистави дещо більше. Пропаганда, добра рі-край наш і потребує, та н-зменше потребує віні і "бизне-сь". Що має старий край та-кого, на що шукати би купів-що? Заичемо по черзі.

Український Молодарський Союз "Маслосоюз" потребує збуту на масло, бриндзю і сушені гриби. На перший по-лень до самої революції 1906 року, а мене пристав "попро-сін" поїхати на хутір до діда, який був не в його районі, а за 80 верств над Ігулом. До-веделося їхати туди, звідки так незаборою "випросили" мене до міста, але вже за інші пригоди, як "небажаною до-селе", акому не місце серед селянства.

Отсе я тут розповів, шоб-хоч трошки висвітлити те, в яких умовах тоді ширшили на Україні народні представ-лення, які на них реагувало населення й на їх джерело та огнище таких представле-нь театр М. Кропивницького, Садовського, Гайдмака та ін-і, а пєси І. Карпенка-Карого селянство стрічало з захоплен-ням, бо вони здавалися трактую-ли теми з селянського ро-динного, побутового, як соці-ального життя. Сам автор був великим знавцем селянського життя й малав його правди й дуже якими бар-вами.

Простав, який снів увесь час у сні, прїзївет за ла-штучки червоної, як рак, до-мажачи кицьки, щоби поби-чати, "де напісано про сту землю і волю". Та суфлер по-старива втєкти з театру, а пристава обступили гарнені дівчатка "артистки" і їх прє-челами та почали заспокою-вати його гні, "поки знайдуть кицьку", щоби показати, що цензура цих снів не викинула. Пристав був ласий до ді-вчат і молодіжці, а тому пово-ли "заспокоїлися" й лише сказа-ли, щоби йому запря принести кицьку. Кицьки жуть з нас не носив, але вже більше ми не могли там робити представ-

ляючи, що в Америці американсько-український прего-товару досить і нема на-с-ти, то мається врахування, що дії на експорт тих продуктів, американські Українці не зда-Т-та в торговельному світі так, щоби собі докладно справи з шох хоч Америка масло вино-го, які користі принесне намі-ти до й довозити. Українське дошлюбне урядування Україн-масло зі знаком "М. С." знай-ської Вистави в Шікаго. Теса-що право горожанства на ви-мається зауважити і в при-багиванні ринку в Англії й А-ватний розмови з нашими люд-стрі і виперод зяйдтам мас-лю. Навіть най інтелегентні-Віденні ише масло "галич-ських не раз: На що видавати та-ким смаровилим", а тепер пи-ку суму гроша? Що влостиво та-ку за ним. Має старий край ми можемо показати на тій же й бриндзю, за яку досі А-Виставі? Чим можемо заімпор-мерика не знає. Чеський моль-нувати Американцям? Яка ко-чарський фавіхець, проф. Ля-ристь з цього для нашого на-са, досі твердить: "Україн-роду? Чи лише крихітка цієї ма-сві не тому, що мають расо-пропаганди? Такі і т. п. пита-с-ти й віви, але прегарні карпат-люди, з котрими доводити-ські полонини з питоюмо ім-ся мені стрічатися. У пресі пи-пашою". Отже секрет доброї шувт допускувачу про вагу Ви-ської гриби бриндзі полягає в на-Згадують теж про наше ми-дається примітити і до наших-грібів. Минувшого року писав би ціла Вистава полягала лише на експонаті народнього ми-стества і народнього культу-ла А господарського боку? Не маємо чого своєрідного, чим би могли похвалитися, на що знайшли би збут в Аме-риці, кажуть деякі.

Тимчасом західно-україн-ська вітка нашого народу очі-кує від Світової Вистави дещо більше. Пропаганда, добра рі-край наш і потребує, та н-зменше потребує віні і "бизне-сь". Що має старий край та-кого, на що шукати би купів-що? Заичемо по черзі.

Український Молодарський Союз "Маслосоюз" потребує збуту на масло, бриндзю і сушені гриби. На перший по-лень до самої революції 1906 року, а мене пристав "попро-сін" поїхати на хутір до діда, який був не в його районі, а за 80 верств над Ігулом. До-веделося їхати туди, звідки так незаборою "випросили" мене до міста, але вже за інші пригоди, як "небажаною до-селе", акому не місце серед селянства.

Отсе я тут розповів, шоб-хоч трошки висвітлити те, в яких умовах тоді ширшили на Україні народні представ-лення, які на них реагувало населення й на їх джерело та огнище таких представле-нь театр М. Кропивницького, Садовського, Гайдмака та ін-і, а пєси І. Карпенка-Карого селянство стрічало з захоплен-ням, бо вони здавалися трактую-ли теми з селянського ро-динного, побутового, як соці-ального життя. Сам автор був великим знавцем селянського життя й малав його правди й дуже якими бар-вами.

Простав, який снів увесь час у сні, прїзївет за ла-штучки червоної, як рак, до-мажачи кицьки, щоби поби-чати, "де напісано про сту землю і волю". Та суфлер по-старива втєкти з театру, а пристава обступили гарнені дівчатка "артистки" і їх прє-челами та почали заспокою-вати його гні, "поки знайдуть кицьку", щоби показати, що цензура цих снів не викинула. Пристав був ласий до ді-вчат і молодіжці, а тому пово-ли "заспокоїлися" й лише сказа-ли, щоби йому запря принести кицьку. Кицьки жуть з нас не носив, але вже більше ми не могли там робити представ-

ляючи, що в Америці американсько-український прего-товару досить і нема на-с-ти, то мається врахування, що дії на експорт тих продуктів, американські Українці не зда-Т-та в торговельному світі так, щоби собі докладно справи з шох хоч Америка масло вино-го, які користі принесне намі-ти до й довозити. Українське дошлюбне урядування Україн-масло зі знаком "М. С." знай-ської Вистави в Шікаго. Теса-що право горожанства на ви-мається зауважити і в при-багиванні ринку в Англії й А-ватний розмови з нашими люд-стрі і виперод зяйдтам мас-лю. Навіть най інтелегентні-Віденні ише масло "галич-ських не раз: На що видавати та-ким смаровилим", а тепер пи-ку суму гроша? Що влостиво та-ку за ним. Має старий край ми можемо показати на тій же й бриндзю, за яку досі А-Виставі? Чим можемо заімпор-мерика не знає. Чеський моль-нувати Американцям? Яка ко-чарський фавіхець, проф. Ля-ристь з цього для нашого на-са, досі твердить: "Україн-роду? Чи лише крихітка цієї ма-сві не тому, що мають расо-пропаганди? Такі і т. п. пита-с-ти й віви, але прегарні карпат-люди, з котрими доводити-ські полонини з питоюмо ім-ся мені стрічатися. У пресі пи-пашою". Отже секрет доброї шувт допускувачу про вагу Ви-ської гриби бриндзі полягає в на-Згадують теж про наше ми-дається примітити і до наших-грібів. Минувшого року писав би ціла Вистава полягала лише на експонаті народнього ми-стества і народнього культу-ла А господарського боку? Не маємо чого своєрідного, чим би могли похвалитися, на що знайшли би збут в Аме-риці, кажуть деякі.

Тимчасом західно-україн-ська вітка нашого народу очі-кує від Світової Вистави дещо більше. Пропаганда, добра рі-край наш і потребує, та н-зменше потребує віні і "бизне-сь". Що має старий край та-кого, на що шукати би купів-що? Заичемо по черзі.

Український Молодарський Союз "Маслосоюз" потребує збуту на масло, бриндзю і сушені гриби. На перший по-лень до самої революції 1906 року, а мене пристав "попро-сін" поїхати на хутір до діда, який був не в його районі, а за 80 верств над Ігулом. До-веделося їхати туди, звідки так незаборою "випросили" мене до міста, але вже за інші пригоди, як "небажаною до-селе", акому не місце серед селянства.

Отсе я тут розповів, шоб-хоч трошки висвітлити те, в яких умовах тоді ширшили на Україні народні представ-лення, які на них реагувало населення й на їх джерело та огнище таких представле-нь театр М. Кропивницького, Садовського, Гайдмака та ін-і, а пєси І. Карпенка-Карого селянство стрічало з захоплен-ням, бо вони здавалися трактую-ли теми з селянського ро-динного, побутового, як соці-ального життя. Сам автор був великим знавцем селянського життя й малав його правди й дуже якими бар-вами.

Простав, який снів увесь час у сні, прїзївет за ла-штучки червоної, як рак, до-мажачи кицьки, щоби поби-чати, "де напісано про сту землю і волю". Та суфлер по-старива втєкти з театру, а пристава обступили гарнені дівчатка "артистки" і їх прє-челами та почали заспокою-вати його гні, "поки знайдуть кицьку", щоби показати, що цензура цих снів не викинула. Пристав був ласий до ді-вчат і молодіжці, а тому пово-ли "заспокоїлися" й лише сказа-ли, щоби йому запря принести кицьку. Кицьки жуть з нас не носив, але вже більше ми не могли там робити представ-

ляючи, що в Америці американсько-український прего-товару досить і нема на-с-ти, то мається врахування, що дії на експорт тих продуктів, американські Українці не зда-Т-та в торговельному світі так, щоби собі докладно справи з шох хоч Америка масло вино-го, які користі принесне намі-ти до й довозити. Українське дошлюбне урядування Україн-масло зі знаком "М. С." знай-ської Вистави в Шікаго. Теса-що право горожанства на ви-мається зауважити і в при-багиванні ринку в Англії й А-ватний розмови з нашими люд-стрі і виперод зяйдтам мас-лю. Навіть най інтелегентні-Віденні ише масло "галич-ських не раз: На що видавати та-ким смаровилим", а тепер пи-ку суму гроша? Що влостиво та-ку за ним. Має старий край ми можемо показати на тій же й бриндзю, за яку досі А-Виставі? Чим можемо заімпор-мерика не знає. Чеський моль-нувати Американцям? Яка ко-чарський фавіхець, проф. Ля-ристь з цього для нашого на-са, досі твердить: "Україн-роду? Чи лише крихітка цієї ма-сві не тому, що мають расо-пропаганди? Такі і т. п. пита-с-ти й віви, але прегарні карпат-люди, з котрими доводити-ські полонини з питоюмо ім-ся мені стрічатися. У пресі пи-пашою". Отже секрет доброї шувт допускувачу про вагу Ви-ської гриби бриндзі полягає в на-Згадують теж про наше ми-дається примітити і до наших-грібів. Минувшого року писав би ціла Вистава полягала лише на експонаті народнього ми-стества і народнього культу-ла А господарського боку? Не маємо чого своєрідного, чим би могли похвалитися, на що знайшли би збут в Аме-риці, кажуть деякі.

Тимчасом західно-україн-ська вітка нашого народу очі-кує від Світової Вистави дещо більше. Пропаганда, добра рі-край наш і потребує, та н-зменше потребує віні і "бизне-сь". Що має старий край та-кого, на що шукати би купів-що? Заичемо по черзі.

В. Келаровський.

ПАМ'ЯТІ ВЕЛИКОГО АРТИСТА

(Спомин з минулого).

На дев'яту годину ранком, просити його на підставі дозо-коли вже починають всі уста-волю начальника повітової по-ливи урядувати, я приїхав до ліції, дозволити нам поставити Херсоні. Тут через свої звязи ле-ла, що правдивою є поговірка наших херсонських селян, що пив мене й його протекторів в себе в канцелярії. Я просив дозволу поставити пєсу в не-ділю, бо вже все приготувано, а пристав же "не рєшєся", а зволити нам ті. Ми протектори заперечили, що не влостиво, не-ліпше розвєздене молодіжці і ліпше, щоб воля виставляла-сь, дозволені цензурою, іб читали революційні памфле-ти; а для народу ліпше, коли би була слухати й дивитися на пєси "дозволені цензурою", ніж прислуховувати до ріжних революційних пропагандіст-ти читати протирувальні прокла-мації. Нарешті заперечення з благонадійності" молоді, що грає в пєси, поможу тоді, що на момі примірників пєси "ісправні" написав "Разре-шєні".

Сонце вже було на заході й спека почала спалати, коли в-лихав назад до Батурини на ривері. Десь біля півночі я чинити нікого й поставити біля приїхав до своїх товаришів і них ліпше знайшов, щоб зляти на радість усіх показав при-з полівир слухали слів арти-мірми "з сакраментальних" слів. Крім того ще й пєси ці "Разрешєні". Ісправні Четир-була дуже близького халєтє-кін". На другий день ми рано-чів для нашого халєбора. В мали йти до пристави, щоб

лікар каже, що клянється, віддати себе на службу Мирови й ідеї. Та сталася маленька пригода. Лікар сказав своє останнє слово тихо; воно зробило відповідного ефекту, а крім того й завіса наша не спала. Хвилину всі "артисти" не знали, що робити. Та тут я, що грав Курпіню, виверив наперед і вигукнув: "Клянусь, що все життя своє віддам на служення твоїй ідеї і на боротьбу за землю і волю!" За-віса впала, а серед залу піднявся такий галас "браво й славно", що, здавалося, пова-ляться стени салі. Опєсико доводило не грати. Треба знати, що це було в часах, коли революційні настрої вже опанували остаточно селом і тому селянство так зарагувало на знайомі йому "підполні" га-сла.

Простав, який снів увесь час у сні, прїзївет за ла-штучки червоної, як рак, до-мажачи кицьки, щоби поби-чати, "де напісано про сту землю і волю". Та суфлер по-старива втєкти з театру, а пристава обступили гарнені дівчатка "артистки" і їх прє-челами та почали заспокою-вати його гні, "поки знайдуть кицьку", щоби показати, що цензура цих снів не викинула. Пристав був ласий до ді-вчат і молодіжці, а тому пово-ли "заспокоїлися" й лише сказа-ли, щоби йому запря принести кицьку. Кицьки жуть з нас не носив, але вже більше ми не могли там робити представ-

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ.

Желтинові, з образами Воскрєсення 5 цит.
Картки звичайні з вітаннями 3 цит.
Картки з українськими мержеками й образами 5 цит.
Картки в формі книжочки з віршом 10 цит.
Картки в формі книжочки з віршом 15 цит.
Листовий папір з віршом 10 цит.

МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ

ЛІТУРГІЮ святого Іоана Златоустого, на мішаний хор
Музику склав Олександр Кошмис. Ціна \$1.50
СВОБОДА, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІРЮ!

Ніщо намарно не йде!
І наші труди й бої
Пропадуть і сончику зйде,
Засвітять хмари в полі.
Таміш хитрий розжене,
Сріблясті роси-сльози,
Воно земельку збере
В запашні роки й бої.
Минає все, минається й зима!
Мріймо про це, що й люди,
Вірно, що приїде ясна Весна
І всім нам Воли буде.

Дм. Захарчук.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

IS UNITY POSSIBLE?

Many letters, that encouraged cooperation amongst the Ukrainian people of America, sent by various readers, were published in the "Svoboda." These letters occasionally foster good ideas, but the writers do not seem to realize the futility of their work. They write about the Ukrainian people but do not understand them. It is my intention to show these writers what they have to cope with if they hope for harmony amongst the Ukrainians.

In a certain branch of the Ukrainian National Association, during one of the regular monthly meetings, a dispute arose, the reason for which I am not at liberty to disclose. During the dispute the president's wife struck the secretary in the face two blows. The secretary a short man, reached for a chair with which to defend himself. Luckily, other members interfered and put a stop to the fistfights. The president, instead of attempting to stop the fight, appeared to be encouraging it. The secretary and the president, friends of fifteen years standing, became enemies. At the adjournment of the meeting a special session was called for the following Saturday.

At this special meeting all standards of morals and modes of etiquette were thrown to the winds. Chaos ruled. All instinctive jealousies and egotisms made themselves apparent. No doubt more friendships are now in danger. In that crowd of a hundred or more people perhaps half a dozen level-minded persons could be found.

The people, tiring of so much repetition, and wanting to be free from the cyclical argumentation, began clamoring for a reconciliation between the two officials. As the two men were reaching out their hands, the shake, although not willingly, the woman who caused all this strife struck her husband's hand away, thereby providing more food for quarreling.

At last the noise was subdued, and the men succeeded in shaking hands. The meeting was ready to adjourn. The president's wife then turned to the crowd and screamed at the top of her voice, "А ви там маси!"

I am not sorry I attended this special meeting. It has given me a better understanding of the people. It has shown me the different characters, the alarmists, the filibusters, the soft sisters. It is possible to progress with such.

Several months ago I heard a young Ukrainian say, "Why would I attend their meetings when they are constantly quarreling like old bags."

Is this the spirit that should prevail amongst the young Ukrainians?

Are these the kind of examples the elders should set for the present generation?

Do you wonder why many young Ukrainians are not seen at the churches, meetings and other functions?

I don't I'm a young Ukrainian.
Nicholas Charney.

ДЕБАТИ З МОСКОВФІЛАМИ

Вичитую в газетках, що тепер влаштують дебати українців з московфілами. Я не маю нічого проти таких дебатів, але думаю, що треба додати завасти собі справу з того, чи в таких дебатах є яка користь. Я думаю, що нема ніякої.

Будучи недавно в краю, зустрічався по селах з московфілами. Я прислухався до розмов, де одні хлопці лягали до лап з московфілами. А лягати тому, що московфіли в часі, коли український народ станає до боротьби з Ляхами, відгорталися від служби в українській армії. А затягнені до неї, дезертували. Я бачив тих московфілів, як вони поспускали очі в землю, коли

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКРОДОВОГО СЕКРЕТАРЯ

У. Н. СОЮЗА

за лютий 1933 року.

Тому тепер, коли стаємо до дебатів з московфілами, треба їм вказати в Америці на те, що вони повинні направити: ліхо їм допомагають рідні земляки. Ми можемо рідні земляки поглядати, що українського імени, але одно повинно бути в нас бажання: позбутися ляхського наїзника. Але бачимо, що московфіли в краю не тільки не допомагають українському народові в визвольній боротьбі, не тільки не виступають проти Польщі, але ще йдуть їй на руку і допомагають їй в тім, що Польща вичерпує українську назву з книжок та не дозволяє уживати цього імені в школах. Московфіли воліють бачити на наших землях Польщу ніж Україну. Отсе є те страшне московфілівське засліплення, з яким треба звести якарішню боротьбу. Московфіли добувають давніше ратунок у московських царів, а тепер добувають у червоної Москви. В українцях добувають найбільшого ворога Росії. Тому вони воліють терпіти на українській землі Польщу ніж бачити там українську владу. Тому вони не хотіли боротися за Україну.

Щоби тепер з ними дебатувати, треба в першу чергу вигнати від них чесного поступовця, себто ратунок та наш рідний земляк, який ми не змогли виволити між іншим і через московфілівство.

Петро Шуляк,
Пітсфілд, Масс.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

П. Ш., Пітсфілд, Масс. — Шкода писати про книжку. Найкраще говорити сам факт, як от це, що в жовтні, а в 1919 до 1930 у нас 500 книжок і вистали їх до читальні в рідний край. Якщо хочете далі допомагати доброму ділу, то посилайте книжки, які вже прочитали, нашим братам, що опинилися в Югославії. Вони бачили протест дорозини і писали в газетах. Посилайте на адресу українського вчителя.

М. Романків, прв. Учитель,
Лісна—Prnjavor, B. Vrbaska, Jugoslavia.

І. С. Календа, О. — Тепер не пора видивити ту справу. Думаю, що Виставний Комітет її погодить. Але як збирати тіде далі так як досі, то не з танками і концертами.

Громадянин, Фултон, Н. Я. — Залишати дискусію з "комісарчукми" з футон. Не робити з них великих людей, бо з їх самих ходять по реклами. Це вода на їх м'яси.

Витники з "Шинго Дея Насіо", які так численно наміслюють їм за які ширі дякують, що їх надіслали, не падаються до використання в "Свободі", бо там дешо представлено, баламутно.

В. Л., Мікі Ракс, Па. — Був карнавал у німецькій армії під час війни. Є безжизний.

П. К., Брукини, Н. Я. — Гроші ти тепер нічого не вартують. Але не шкодить Вам діти певно-мамо, що їх надіслали, не падаються до використання в "Свободі", бо там дешо представлено, баламутно.

В. Л., Мікі Ракс, Па. — Був карнавал у німецькій армії під час війни. Є безжизний.

П. К., Брукини, Н. Я. — Гроші ти тепер нічого не вартують. Але не шкодить Вам діти певно-мамо, що їх надіслали, не падаються до використання в "Свободі", бо там дешо представлено, баламутно.

В. Л., Мікі Ракс, Па. — Був карнавал у німецькій армії під час війни. Є безжизний.

П. К., Брукини, Н. Я. — Гроші ти тепер нічого не вартують. Але не шкодить Вам діти певно-мамо, що їх надіслали, не падаються до використання в "Свободі", бо там дешо представлено, баламутно.

В. Л., Мікі Ракс, Па. — Був карнавал у німецькій армії під час війни. Є безжизний.

П. К., Брукини, Н. Я. — Гроші ти тепер нічого не вартують. Але не шкодить Вам діти певно-мамо, що їх надіслали, не падаються до використання в "Свободі", бо там дешо представлено, баламутно.

В. Л., Мікі Ракс, Па. — Був карнавал у німецькій армії під час війни. Є безжизний.

П. К., Брукини, Н. Я. — Гроші ти тепер нічого не вартують. Але не шкодить Вам діти певно-мамо, що їх надіслали, не падаються до використання в "Свободі", бо там дешо представлено, баламутно.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЗНАЧЕННЯ:

ОВЕЗІЧЕННЯ:			
Видала:	Членів:	Видала:	Членів:
1.	185.	1.	185.
2.	186.	2.	186.
3.	187.	3.	187.
4.	188.	4.	188.
5.	189.	5.	189.
6.	190.	6.	190.
7.	191.	7.	191.
8.	192.	8.	192.
9.	193.	9.	193.
10.	194.	10.	194.
11.	195.	11.	195.
12.	196.	12.	196.
13.	197.	13.	197.
14.	198.	14.	198.
15.	199.	15.	199.
16.	200.	16.	200.
17.	201.	17.	201.
18.	202.	18.	202.
19.	203.	19.	203.
20.	204.	20.	204.
21.	205.	21.	205.
22.	206.	22.	206.
23.	207.	23.	207.
24.	208.	24.	208.
25.	209.	25.	209.
26.	210.	26.	210.
27.	211.	27.	211.
28.	212.	28.	212.
29.	213.	29.	213.
30.	214.	30.	214.
31.	215.	31.	215.
32.	216.	32.	216.
33.	217.	33.	217.
34.	218.	34.	218.
35.	219.	35.	219.
36.	220.	36.	220.
37.	221.	37.	221.
38.	222.	38.	222.
39.	223.	39.	223.
40.	224.	40.	224.
41.	225.	41.	225.
42.	226.	42.	226.
43.	227.	43.	227.
44.	228.	44.	228.
45.	229.	45.	229.
46.	230.	46.	230.
47.	231.	47.	231.
48.	232.	48.	232.
49.	233.	49.	233.
50.	234.	50.	234.
51.	235.	51.	235.
52.	236.	52.	236.
53.	237.	53.	237.
54.	238.	54.	238.
55.	239.	55.	239.
56.	240.	56.	240.
57.	241.	57.	241.
58.	242.	58.	242.
59.	243.	59.	243.
60.	244.	60.	244.
61.	245.	61.	245.
62.	246.	62.	246.
63.	247.	63.	247.
64.	248.	64.	248.
65.	249.	65.	249.
66.	250.	66.	250.
67.	251.	67.	251.
68.	252.	68.	252.
69.	253.	69.	253.
70.	254.	70.	254.
71.	255.	71.	255.
72.	256.	72.	256.
73.	257.	73.	257.
74.	258.	74.	258.
75.	259.	75.	259.
76.	260.	76.	260.
77.	261.	77.	261.
78.	262.	78.	262.
79.	263.	79.	263.
80.	264.	80.	264.
81.	265.	81.	265.
82.	266.	82.	266.
83.	267.	83.	267.
84.	268.	84.	268.
85.	269.	85.	269.
86.	270.	86.	270.
87.	271.	87.	271.
88.	272.	88.	272.
89.	273.	89.	273.
90.	274.	90.	274.
91.	275.	91.	275.
92.	276.	92.	276.
93.	277.	93.	277.
94.	278.	94.	278.
95.	279.	95.	279.
96.	280.	96.	280.
97.	281.	97.	281.
98.	282.	98.	282.
99.	283.	99.	283.
100.	284.	100.	284.
101.	285.	101.	285.
102.	286.	102.	286.
103.	287.	103.	287.
104.	288.	104.	288.
105.	289.	105.	289.
106.	290.	106.	290.
107.	291.	107.	291.
108.	292.	108.	292.
109.	293.	109.	293.
110.	294.	110.	294.
111.	295.	111.	295.
112.	296.	112.	296.
113.	297.	113.	297.
114.	298.	114.	298.
115.	299.	115.	299.
116.	300.	116.	300.
117.	301.	117.	301.
118.	302.	118.	302.
119.	303.	119.	303.
120.	304.	120.	304.
121.	305.	121.	305.
122.	306.	122.	306.
123.	307.	123.	307.
124.	308.	124.	308.
125.	309.	125.	309.
126.	310.	126.	310.
127.	311.	127.	311.
128.	312.	128.	312.
129.	313.	129.	313.
130.	314.	130.	314.
131.	315.	131.	315.
132.	316.	132.	316.
133.	317.	133.	317.
134.	318.	134.	318.
135.	319.	135.	319.
136.	320.	136.	320.
137.	321.	137.	321.
138.	322.	138.	322.
139.	323.	139.	323.
140.	324.	140.	324.
141.	325.	141.	325.
142.	326.	142.	326.
143.	327.	143.	327.
144.	328.	144.	328.
145.	329.	145.	329.
146.	330.	146.	330.
147.	331.	147.	331.
148.	332.	148.	332.
149.	333.	149.	333.
150.	334.	150.	334.
151.	335.	151.	335.
152.	336.	152.	336.
153.	337.	153.	337.
154.	338.	154.	338.
155.	339.	155.	339.
156.	340.	156.	340.
157.	341.	157.	341.
158.	342.	158.	342.
159.	343.	159.	343.
160.	344.	160.	344.
161.	345.	161.	345.
162.	346.	162.	346.
163.	347.	163.	347.
164.	348.	164.	348.
165.	349.	165.	349.
166.	350.	166.	350.
167.	351.	167.	351.
168.	352.	168.	352.
169.	353.	169.	353.
170.	354.	170.	354.
171.	355.	171.	355.
172.	356.	172.	356.
173.	357.	173.	357.
174.	358.	174.	358.
175.	359.	175.	359.
176.	360.	176.	360.
177.	361.	177.	361.
178.	362.	178.	362.
179.	363.	179.	363.
180.	364.	180.	364.
181.	365.	181.	365.
182.	366.	182.	366.
183.	367.	183.	367.
184.	368.	184.	368.
185.	369.	185.	369.
186.	370.	186.	370.
187.	371.	187.	371.
188.	372.	188.	372.
189.	373.	189.	373.
190.	374.	190.	374.
191.	375.	191.	375.
192.	376.	192.	376.
193.	377.	193.	377.
194.	378.	194.	378.
195.	379.	195.	379.
196.	380.	196.	380.
197.	381.	197.	381.
198.	382.	198.	382.
199.	383.	199.	383.
200.	384.	200.	384.
201.	385.	201.	385.
202.	386.	202.	386.
203.	387.	203.	387.
204.	388.	204.	388.
205.	389.	205.	389.
206.	390.	206.	390.
207.	391.	207.	391.
208.	392.	208.	392.
209.	393.	209.	393.
210.	394.	210.	394.
211.	395.	211.	395.
212.	396.	212.	396.
213.	397.	213.	397.
214.	398.	214.	398.
215.	399.	215.	399.
216.	400.	216.	400.
217.	401.	217.	401.
218.	402.	218.	402.
219.	403.	219.	403.
220.	404.	220.	404.
221.	405.	221.	405.
222.	406.	222.	406.
223.	407.	223.	407.
224.	408.	224.	408.
225.	409.	225.	409.
226.	410.	226.	410.
227.	411.	227.	411.
228.	412.	228.	412.
229.	413.	229.	413.
230.	414.	230.	414.
231.	415.	231.	415.
232.	416.	232.	416.
233.	417.	233.	417.
234.	418.	234.	418.
235.	419.	235.	419.
236.	420.	236.	420.
237.	421.	237.	421.
238.	422.	238.	422.
239.	423.	239.	423.
240.	424.	240.	424.
241.	425.	241.	425.
242.	426.	242.	426.
243.	427.	243.	427.
244.	428.	244.	428.
245.	429.	245.	429.
246.	430.	246.	430.
247.	431.	247.	431.
248.	432.	248.	432.
249.	433.	249.	433.
250.	434.	250.	434.
251.	435.	251.	435.
252.	436.	252.	436.
253.	437.	253.	437.
254.	438.	254.	438.
255.	439.	255.	439.
256.	440.	256.	440.
257.	441.	257.	441.
258.	442.	258.	442.
259.	443.	259.	443.
260.	444.	260.	444.
261.	445.	261.	445.
262.	446.	262.	446.
263.	447.	263.	447.
264.	448.	264.	448.
265.	449.	265.	449.
266.	450.	266.	450.
267.	451.	267.	451.
268.	452.	268.	452.
269.	453.	269.	453.
270.	454.	270.	454.
271.	455.	271.	455.
272.	456.	272.	456.
273.	457.	273.	457.
274.	458.	274.	458.
275.	459.	275.	459.
276.	460.	276.	460.
277.	461.	277.	461.
278.	462.	278.	462.
279.	463.	279.	463.
280.	464.	280.	464.
281.	465.	281.	465.
282.	466.	282.	466.
283.	467.	283.	467.
284.	468.	284.	468.
285.	469.	285.	469.
286.	470.	286.	470.
287.	471.	287.	471.
288.	472.	288.	472.
289.	473.	289.	473.
290.	474.	290.	474.
291.	475.	291.	475.
292.	476.	292.	476.
293.	477.	293.	477.
294.	478.	294.	478.
295.	479.	295.	479.
296.	480.	296.	480.
297.	481.	297.	481.
298.	482.	298.	482.
299.	483.	299.	483.
300.	484.	300.	484.
301.	485.	301.	485.
302.	486.	302.	486.
303.	487.	303.	487.
304.	488.	304.	488.
305.	489.	305.	489.
306.	490.	306.	490.
307.	491.	307.	491.
308.	492.	308.	492.
309.	493.	309.	493.
310.	494.	310.	494.
311.	495.	311.	495.
312.	496.	312.	496.
313.	497.	313.	497.
314.	498.	314.	498.
315.	499.	315.	499.
316.	500.	316.	500.
317.	501.	317.	501.
318.	502.	318.	502.
319.	503.	319.	503.
320.	504.	320.	504.
321.	505.	321.	505.
322.	506.	322.	506.
323.	507.	323.	507.
324.	508.	324.	508.
325.	509.	325.	509.
326.	510.	326.	510.
327.	511.	327.	511.
328.	512.	328.	512.
329.	513.	329.	513.
330.	514.	330.	514.
331.	515.	331.	515.
332.	516.	332.	516.
333.	517.	333.	517.
334.	518.	334.	518.
335.	519.	335.	519.
336.	520.	336.	520.
337.	521.	337.	521.
338.	522.	338.	522.
339.	523.	339.	523.
340.	524.	340.	524.
341.	525.	341.	525.
342.	526.	342.	526.
343.	527.	343.	527.
344.	528.	344.	528.
345.	529.	345.	529.
346.	530.	346.	530.
347.	531.	347.	531.
348.	532.	348.	532.
349.	533		

